

ГОДИШНА ПРОГРАМА
НА ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

На основание чл. 54 ал.1 т.8 от ЗСВ Инспекторатът към ВСС изготви и прие годишна програма за дейността си за 2008 г.

Инспекторатът към ВСС е конституционно регламентиран орган с последната поправка на българската Конституция.

Съгласно разпоредбите на чл.132а / нов – ДВ, бр.12 от 06.02.2007г. / към ВСС се създава Инспекторат, който се състои от главен инспектор и десет инспектори, които се избират с квалифицирано мнозинство от Народното събрание. Инспекторатът проверява дейността на органите на съдебната власт, без да засяга независимостта на съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и следователите при осъществяването на техните функции. Главният инспектор и инспекторите при осъществяване на функциите си са независими и се подчиняват само на закона. Инспекторатът действа служебно, по инициатива на граждани, юридически лица или държавни органи, включително на съдии, прокурори и следователи. Органът има конституционното право и задължение да отправя сигнали, предложения и доклади до други държавни органи, включително до компетентните органи на съдебната власт.

Новосъздаденият орган има за основна задача осъществяване на административен контрол върху дейността на органите на съдебната власт. Целта на административния контрол върху работата на органите на съдебната власт е да се осигури защита на обществения интерес и стабилност на съдебната власт, да се създаде устойчивост в администрирането на правосъдието, да се гарантира доверието на обществото в правораздаването и прозрачността в работата на съдебната система.

В новия Закон за съдебната власт /обн. ДВ, бр.64 от 07.08.2007г./ се създаде глава Трета – Инспекторат към ВСС, в която подробно са регламентирани правомощията на органа.

Законодателно са закрепени принципите, на които се основава дейността на Инспектората – законосъобразност, обективност и публичност.

Принципът на законосъобразност изисква при осъществяване на правомощията си Главният инспектор и инспекторите да се подчиняват само на закона, да обосновават изводите си въз основа на действащите нормативни актове в страната.

Принципът на обективност предполага при осъществяване на функциите си Главният инспектор и инспекторите да са независими, безпристрастни и обективни.

Принципът на публичност изисква дейността на Инспектората да се осъществява прозрачно в условията на обществен контрол, като предоставяната информация е вярна и обективна.

Съгласно разпоредбата на чл.54 ал.1 от ЗСВ Инспекторатът има следните правомощия:

1. информация за своята дейност и публикува отчета за дейността си на интернет страницата на ВСС проверява организацията на административната дейност на съдилищата, прокуратурата и следствието;
2. проверява организацията по образуванията и движението на съдебните, прокурорските и следствените дела, както и приключването на делата в установените срокове;
3. анализира и обобщава делата, които са приключили с влязъл в сила съдебен акт, както и приключилите преписки и дела на прокурорите и следователите;
4. при противоречива съдебна практика, установена при осъществяване на дейността по т.3, сигнализира компетентните органи за отправяне на искане за приемане на тълкувателни решения или тълкувателни постановления;
5. при нарушения, установени при осъществяване на дейността по т.1-т.3, сигнализира административните ръководители на съответния орган на съдебната власт и ВСС;
6. прави предложения за налагане на дисциплинарни наказания на съдии, прокурори, следователи и административни ръководители на органи на съдебната власт;
7. отправя сигнали, предложения и доклади до други държавни органи, включително до компетентните органи на съдебната власт;
8. изготвя и представя на ВСС годишна програма и отчет на своята дейност;
9. обсъжда предложения от министъра на правосъдието проект на бюджет на съдебната власт в частта му относно бюджетната сметка на Инспектората и го представя на ВСС;
10. ежегодно предоставя публична.

Главният инспектор и инспекторите, избрани с решение на Народното събрание от 19.12.2007г. и встъпили в длъжност на 16.01.2008г., след като приеха да изпълняват длъжностите си съгласно конституционната и законодателна нормативна уредба и на основание чл. 56 ал.1 от ЗСВ обсъдиха и приеха настоящата годишна програма за дейността си за 2008г.

I. Дейности по структуриране на Инспектората

Като новосъздаден орган в рамките на съдебната система, Инспекторатът към ВСС следва да се изгради административно, да изготви и приеме необходимите вътрешни актове, да обезпечи материално-техническата си база, да назначи административен персонал, да гарантира функционирането на органа в необходимия административен и експертен състав.

С тази цел и като съобрази законодателната уредба Инспекторатът към ВСС предвижда в първите три месеца след създаването си да осъществи следните дейности:

1. Да приеме и публикува в Държавен вестник Правилник за организацията и дейността на администрацията на Инспектората към ВСС на основание чл.55 ал.4 от ЗСВ;
2. Да изготви и приеме шест месечен работен план за дейността си
3. Да приеме Вътрешни правила за организацията на работата на инспекторите при осъществяване на правомощията по чл.54 от ЗСВ, включително методики за провеждане на проверки по сигнали, на текущи и на планови проверки;
4. Да изготви и приеме щатно разписание на длъжностите в Инспектората и да одобри съответните длъжностни характеристики;
5. Да организира и проведе конкурс за назначаване на експерти в Инспектората на основание чл. 55 ал.2 от ЗСВ.
6. Да организира и проведе конкурси и да извърши подбор при назначаване на административен персонал съгласно приетото щатно разписание и одобрените длъжностни характеристики;
7. Да осигури материално-техническото обезпечаване на дейността на Инспектората, като създаде организация по приключване на довършителните работи по ремонтната дейност в помещенията, предназначени за Инспектората в гр.София, ул."Георг Вашингтон" № 17, осигури офис обзавеждане за кабинетите, закупи и въведе в действие необходимата компютърна техника, осигури телефонна централа и телефонни постове, закупи МПС за нуждите на Инспектората и други.

II. Дейности по осъществяване на правомощията на Инспектората

Инспекторатът към ВСС осъществява правомощията си предвидени в чл.54 от ЗСВ чрез извършване на проверки, въз основа на които изготвя анализи, обобщения, прави предложения и отправя сигнали до съответните органи в зависимост от направените констатации.

Като проверяващ орган на съдебната власт Инспекторатът към ВСС счита за своя основна цел да въведе еднакви критерии за анализ и оценка на работата на магистратите в различните звена на съдебната власт, които ще гарантират прилагането на принципите на законосъобразност и обктивност.

Като национален орган Инспекторатът към ВСС приема за своя задача и уеднаквяването на моделите на администриране в органите на съдебната власт, като предлага за въвеждане по-добрите практики в организацията на съдилищата, прокуратурите и следствените органи.

Като орган, на който е предоставено изключително важното правомощие да сигнализира съответните компетентни органи за изготвяне на тълкувателни решения или постановления при наличие на противоречива практика, Инспекторатът към ВСС счита за своя водеща цел да анализира и обобщава противоречивата съдебна практика, установена при плановите, тематичните проверки и при проверките по сигнали на граждани, ЮЛ, държавни органи и други.

Проверките , като средство за осъществяване правомощията на Инспектората, следва да се определят като разновидности според обхвата, обекта , характера и основанието за извършването им :

1. Видове проверки според обекта и обхвата:

- комплексни / планови/ - за дейността на всички органи на съдебната власт по образуването и движението на делата на територията на един съдебен район, по прилагането на закона по влезлите в сила съдебни актове и приключилите прокурорски дела с оглед установяване на противоречива практика в един съдебен район;

- тематични – по образуването и движението на определена група дела в регионален или национален мащаб;

- по прилагането на конкретна правна норма по влезли в сила съдебни актове и приключили прокурорски дела в регионален или национален мащаб , с оглед установяване на противоречива съдебна или прокурорска практика;

- по сигнали – проверка по конкретен случай.

2. Видове проверки според характера на проверката:

- проверка на място – чрез посещение в самия орган на съдебна власт и лично запознаване с необходимите документи;

- дистанционна проверка – чрез изискване на писмена информация от съответния орган на съдебна власт и от други органи и лица;

- аналитична проверка – чрез анализ и обобщаване на предоставената информация от съответните органи.

Проверките ще се извършват съгласно утвърдена от Инспектората методика, годишен график, образци на процедурите и ще се възлагат на принципа на случайния подбор и въз основа на заповед на Главния инспектор съгласно изискванията на чл.57 и 58 от ЗСВ.

3. Видове проверки според основанието за извършването им:

- планирани проверки – включени в годишната програма на Инспектората към ВСС;

- по сигнали – по конкретни случаи, за които Инспекторатът към ВСС е сезиран от други органи, граждани, ЮЛ, НПО и други;

- служебни проверки – по инициатива на Инспектората към ВСС

Планови проверки за 2008г.:

Плановите проверки на Инспектората към ВСС са комплексни по своя характер и включват пълна проверка на административната дейност на съответния орган на съдебна власт по движението на делата, спазването на процесуалните срокове от магистратите във връзка с насрочването и решаването на делата, начина на разпределение на делата, спазване на графика за насрочване на съдебни заседания, оформяне на протоколите от съдебните заседания, воденето на деловодните книги съгласно ПРОРОВС.

При осъществяване на плановите проверки Инспекторатът ще оценява индивидуална и цялостна натовареност на съответните органи на съдебната власт.

При наличие на данни от влезли в сила съдебни актове и приключили прокурорски дела за противоречива практика ще осъществи правомощието си по реда на чл. 54 т. 4 от ЗСВ.

Инспекторатът към ВСС предвижда осъществяването на цялостна планова проверка на дейността на всички органи на съдебната власт на територията на Бургаския апелативен район – съдилища, прокуратури и следствени служби за периода м. април 2008г. – м. юни 2008г.

За периода м. септември 2008г. – м. ноември 2008г. Инспекторатът към ВСС ще осъществи цялостна планова проверка на дейността на всички органи на съдебната власт на територията на Великотърновския апелативен район.

Тематични проверки за 2008г.:

Тематичните проверки ще съдействат за обобщаване и анализиране на данни по образуването и движението на определена група дела и по прилагането на конкретни правни норми в регионален или национален мащаб. Те ще позволят да се извършва сравнителен анализ за правоприлагането и администрирането на правораздаването в различните съдебни райони.

Съгласно Плана за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност, приет от МС на РБ, Инспекторатът към ВСС обсъди поетите ангажименти и включи в годишната си програма следните тематични проверки:

- **Извършване на анализ на прокурорските актове извън наказателното правораздаване, съгласно показател 2, т.2.14 от Плана до края на месец юни 2008г.;**
- **Редовно докладване за движението на преписките в съдебната и досъдебната фаза, съгласно показател 4, т.6.1 от Плана до края на месец март и до края на месец юни 2008г.;**
- **Обобщаване на информацията за влезлите в сила присъдиза корупция на**

служителит от службите за задължителния граничин контроли служители на местното самоуправление, съгласно показател 5, т.1.5 от Плана до края на месец юни 2008г.;

- Преглед на постановените осъдителни присъди за тежки престъпления и анализ на причините за прекратяване на наказателните производства и постановяване на оправдателни присъди , съгласно показател 6, т.3.1 от Плана до края на м. юни 2008г.;

- Преглед на дела за престъпления, за които се предвижда отнемане в полза на държавата на имущество, придобито по престъпен начин, съгласно показател 6, т.4.5 от плана до края на м. юни 2008г.;

- Преглед на постановените осъдителни присъди за престъпления, свързани с производство, разпространяване и трафик на наркотици и анализ на причините за прекратяване на наказателните производства и постановяване на оправдателни присъди, съгласно показател 6, т.5.2 от Плана до края на м.юни 2008г.;

- Преглед на постановените осъдителни присъди по дела, свързани с трафик на хора и анализ на причините за прекратяване на наказателните производства и постановяване на оправдателни присъди, съгласно показател 6, т.5.5 от Плана до края на м.юни 2008г.;

- Преглед на постановените осъдителни присъди за престъпления, свързани с изготвяне и използване на на неистински и преправени документи и документи с невярно съдържание, както и анализ на причините за прекратяване на наказателните производства и постановяване на оправдателни присъди, съгласно показател 6, т.5.7 от Плана до края на м.юни 2008г.;

Тематичните проверки ще се осъществят в условията на взаимодействие с другите органи, включени в Плана на МС като отговорници за осъществяването на проверките.

Въз основа на решение на ВСС, Инспекторатът към ВСС възприе и включи в годишната си програма и тематична проверка със задача:

Преглед на прекратените и върнати от съда на прокуратурата наказателни производства за 2007г. и анализиране на причините за това.

Проверки по сигнали на граждани, ЮЛ, държавни органи и други:

Една от основните дейности на Инспектората към ВСС е свързана с осъществяването на проверки по сигнали на граждани, ЮЛ, държавни органи, НПО и други.

С цел правилна и законосъобразна организация на дейността на Инспектората в тази насока предвиждаме създаването и приемането на специална методика за извършването на проверките, подготвянето на образци на съответните процедури, предвиждането на разумни срокове за осъществяването на проверките и прозрачност при осъществяване на тази дейност.

Актовете на Инспектората към ВСС въз основа на приключилите проверки са водещият критерий за ефективността при осъществяване на функциите му.

Инспекторатът към ВСС счита за своя основна и водеща задача да осъществява предвидените в годишната програма проверки и проверките по сигнали на граждани, държавни органи, ЮЛ, НПО и други своевременно и ефективно, като ги приключва със законосъобразни и обосновани актове.

Обобщените анализи, становища, доклади, актове по приключили проверки и мотивите към тях ще бъдат предоставяни на всички заинтересовани органи и лица, като по този начин ще отговорим на изискванията за публичност на осъществяваните от Инспектората към ВСС правомощия..

III. Дейности на Инспектората по взаимодействие с други органи

При осъществяване на дейността си Инспекторатът към ВСС ще се ръководи от волята за взаимодействие и взаимно подпомагане спрямо другите органи на съдебната власт и преди всичко спрямо ВСС, към който орган е изграден.

Главният инспектор участва във всички заседания на ВСС и в заседанията на Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи към ВСС по силата на ЗСВ. По този начин се осъществява пряка връзка между двата органа и непосредственост при осъществяване на функциите им. Представители на Инспектората участват в ежеседмичните заседания на Комисията за борба с корупцията и професионалната етика и Комисията за дисциплинарни производства към ВСС въз основа на Правилника за дейността на ВСС.

Инспекторатът към ВСС ще положи необходимите основи за правилно и ползотворно взаимодействие с Министерство на правосъдието. Представители на Инспектората са включени в работната група по мониторинг на прилагането на ГПК. Участието в съвместни инициативи, подпомагането с анализи, доклади, информации, включването на представители на Инспектората в реализирането на проекти за съдебната система, ще са от огромно значение за обединяване на усилията за пълноценна реформа в съдебната система.

Инспекторатът към ВСС ще осъществява пряка връзка с всички органи на съдебната власт и ще отговаря своевременно на сигналите на съдии, прокурори и следователи от съдебната система.

Инспекторатът към ВСС предвижда подготовка и участие с проектно предложение в рамките на Оперативна програма „Административен капацитет” през месец май 2008г.